

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11To/22/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8126010270
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašistová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8126010270.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Lucie Bašistovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Gabriely Dubovej, PhD. na verejnom zasadnutí konanom dňa 27.05.2026, v trestnej veci proti obžalovanému A. B. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora a odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/12/2026 zo dňa 10.03.2026, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora a odvolanie obžalovaného A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX, za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 27.09.2025 v čase okolo 22:45 hod., na chodníku v meste Prešov, na ulici Masarykovej č. 3, pri zmrzlínovom stánku, tam obvinený A. B. pristúpil zozadu k tam stojacemu poškodenému E. F. jediacemu kebab, ktorého bez predchádzajúceho oslovenia chytil rukami za ramená ťahajúc ho smerom k zemi v dôsledku čoho sa poškodený snažil vymaniť z tohto uchytenia, avšak obvinený A. B. následne chytil poškodeného svojimi oboma rukami za jeho krk a následne ho stiahol telom tvárou na zem a počas toho ako poškodený ležal na zemi, tak mu zo zadného vrecka rifľových nohavíc vybral koženú peňaženku hnedej farby s obsahom finančnej hotovosti 200,- €, občianskym preukazom na meno E. F., bankomatovou kartou G. H., SAD kartu, Tesco clubcard kartou, preukazom poistenca VŠZP, firemnou C. I. J. a z miesta aj s peňaženkou poškodeného utiekol preč, čím takto nespôsobil poškodenému E. F. žiadne zranenie, ale spôsobil mu škodu na odcudzených veciach vo výške najmenej 200,- €.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, § 38 ods. 3 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona súd obžalovaného zaradil na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. K. L. XXX, C., škodu v sume 200,- eur spočívajúcu v odcudzenej finančnej hotovosti.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. poriadku poškodeného E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. K. L. XXX, C. so zvyškom nároku odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podali ihneď po jeho vyhlásení, priamo do zápisnice, odvolanie prokurátor aj obžalovaný, čo do výroku o treste.

V písomnom odôvodnení odvolania okresný prokurátor dôvodil tým, že uložený trest považuje za neprimerane mierny, odporujúci zásadám všeobecnej a individuálnej prevencie, najmä v spojitosti s

uplatnením ustanovenia § 38 ods. 3 Tr. zákona. Nesúhlasí s argumentáciou súdu, že takto uložený trest odňatia slobody možno považovať pre páchatel'a za dostatočný. Poukázal na skutočnosť, že obžalovaný bol v minulosti päťkrát súdne trestaný za majetkovú, ako aj násilnú kriminalitu. Naposledy bol odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona, kde mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a 6 mesiacov s výkonom v ústave s minimálnym stupňom stráženia. Vo výkone trestu bol ďalšími súdnymi rozhodnutiami preradený na jeho výkon do stredného stupňa stráženia a následne až do maximálneho stupňa stráženia. Predmetný trest vykonal dňa 13.04.2025. Následne obžalovaný viedol bezdomovecký spôsob života, kde sa dňa 27.09.2025 dopustil súdeného skutku. Zároveň prokurátor poukázal aj na spôsob spáchaného skutku, kedy sa obžalovaný pohyboval po Hlavnej ulici v meste Prešov a vyhľadával si ľudí. Poškodený sa do hľadáča obžalovaného dostal z dôvodu, že si tento vybral finančnú hotovosť z bankomatu. Poškodený bol celý čas sledovaný z bezpečnej vzdialenosti, pričom obžalovaný vyčkával na vhodný okamih a miesto, kde lúpež bude vykonaná. Tu je potrebné poukázať na vopred premyslený plán páchatel'a, ako aj sofistickanosť konania realizácie lúpeže odzadu, z dôvodu ťažšej identifikácie páchatel'a. Predmetné skutočnosti vyplývajú zo zabezpečeného videozáznamu. Z takto prevedeného skutku obžalovaného má prokurátor za to, že sa jedná o veľmi nebezpečného páchatel'a, ktorý si skutok dopredu naplánoval a následne zrealizoval. V jeho prípade už ide o spáchanie zločinu lúpeže po druhýkrát, pričom nie je dôvod ukladať trest na samej spodnej hranici trestnej sadzby zvýšenej v zmysle ustanovenia § 38 ods. 3 Tr. zákona. Zo správania obžalovaného v ústave na výkon trestu odňatia slobody vyplýva, že tento nedodržiaval pravidla jeho výkonu, za čo bol preradzovaný do prísnejšieho výkonu jeho realizácie. Rovnako aj krátky pobyt obžalovaného na slobode nemožno hodnotiť ako vzorný a v spojení s nedostatkom financií na vlastnú obživu viedol obžalovaného k spáchaniu predmetného skutku. Obžalovaný si musel byť vedomý, že za predmetné konanie mu hrozí dlhoročné väzenie a ani táto skutočnosť ho neodradila od spáchania skutku. Predmetný skutok vykonal po necelých 6 mesiacoch na slobode. Z takto zistenej charakteristiky obžalovaného je možné predpokladať, že výkon predchádzajúcich trestov odňatia slobody u neho nespĺnil prevýchovný účel a rovnako ho neodradil od páchania obdobnej trestnej činnosti. Preto na ochranu spoločnosti pred týmto nebezpečným páchatel'om je potrebné pôsobiť dlhším trestom odňatia slobody, ako bol uložený súdom prvého stupňa. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby krajský súd, po preskúmaní trestného spisu a vyššie uvádzaných skutočností, zmenil výrok napadnutého rozsudku o treste v neprospech obžalovaného, a vo veci rozhodol sám tak, že obžalovanému uloží nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov.

V písomnom odôvodnení odvolania obžalovaný dôvodil tým, že od počiatku trestného konania, vrátane prípravného konania, sa priznal, že skutok, ktorý mu bol kladený za vinu, spáchal, uznal vinu, pričom dôkazy nasvedčovali pravdivosti jeho priznania. Zároveň v rámci preštudovania vyšetrovacieho spisu dňa 30.01.2026 navrhol konanie o dohode a vine a treste. Prokurátor z neznámych príčin nezačal konanie o dohode o vine a treste, ani nez dôvodnil, prečo k takému konaniu nedošlo, ani v obžalobe. Taktiež v konaní pred súdom navrhoval konanie o dohode o vine a treste, avšak bezúspešne, nakoľko prokurátor bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu nemal záujem o uvedené konanie. Pravdepodobne ide len o konanie pre vybraných, kde na hlavnom pojednávaní poukázal, že dôvodom, prečo nebolo začaté konanie o dohode o vine a treste, je že je Róm. Následne na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku vyhlásil vinu a obhajca navrhoval v záverečnej reči mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 5 Tr. zákona. Má za to, že uložený trest odňatia slobody je neprimerane prísny, nakoľko sa od počiatku trestného konania priznal ku skutku a na hlavnom pojednávaní vyhlásil vinu. Podľa rozhodovacej praxe súdov, napr. rozsudku NS SR 5Tdo/80/2024 zo dňa 06.03.2025 „pri vyhlásení obvineného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, nie je potrebné naplnenie zákonom stanovených podmienok uvedených v § 39 ods. 1 Tr. zákona tak, ako to nesprávne skonštatoval krajský súd v napadnutom rozhodnutí, keďže ide o samostatné ustanovenie trestného zákona upravujúce možnosť mimoriadneho zníženia trestu za použitia analógie v prípade vyhlásenia o uznání viny na hlavnom pojednávaní, na rozdiel od rámcovej právnej úpravy inštitútu mimoriadneho zníženia trestu koncipovanej v § 39 ods. 1 Tr. zákona.“ S poukazom na uvedené má obžalovaný za to, že okresný súd pri ukladaní trestu vychádzal aj z nesprávnej dolnej hranice trestnej sadzby. Nezákonne konal, keď neznižil trest pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby s poukazom na § 39 ods. 5 Tr. zákona. Uložil mu neprimerane prísny trest odňatia slobody z dôvodu nepoužitia ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu, napriek vyhláseniu o vine na hlavnom pojednávaní. Poukázal, že Najvyšší súd SR a krajské sudy v rozsudkoch často uvádzajú, že toto ustanovenie slúži ako motivácia pre páchatel'ov k priznaniu a urýchleniu trestného konania. Taktiež z vykonaného dokazovania vyplýva, že jeho správanie vo výkone väzby je na požadovanej úrovni a od 20.11.2025 bol zaradený do oddielu so

zmierneným režimom. Nakoľko od počiatku väzby má záujem o svoju nápravu, pokladá zaradenie na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia za neprimerane prísne. Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody v sume 200,- eur, z vykonaného dokazovania nie je zrejmé, že v peňaženke poškodeného E. F. sa nachádzala hotovosť v sume 200,- eur. Nie je preukázané, že v peňaženke mal hotovosť 200,- eur, ktorú údajne vybral z bankomatu, avšak následne poškodený si kupoval kebab, za ktorý zaplatil peniazmi. Poškodený výslovne vyhlásil, že za kebab nezaplatil bankomatovou kartou (viď výsluch poškodeného zo dňa 12.12.2025). Podľa judikatúry ústavného súdu, EŠLP a Najvyššieho súdu SR, jedným z kľúčových princípov spravodlivého súdneho konania, ako ich garantuje čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, je aj právo na náležité súdne odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 34/07). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09). Pre akceptovateľnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia je nevyhnutné aj to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým všeobecný súd na základe týchto premis dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Súčasne je potrebné vychádzať z toho, že práve súdy majú poskytovať v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán v konaní (m. m. IV. ÚS 1/02. II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07. III. ÚS 332/09). Napadnuté rozhodnutie okresného súdu v uvedenej časti pokladá za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, najmä vo vzťahu k nepoužitia ustanovení o mimoriadnom znížení trestu. S poukazom na uvedené obžalovaný navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v napadnutých výrokoch a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol alebo zmenil napadnutý rozsudok v napadnutých výrokoch a uložil mu trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, pre výkon trestu odňatia slobody ho zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a poškodeného odkázal aj s nárokom škody vo výške 200,- eur na civilný proces.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolania prokurátora a obžalovaného nie sú dôvodné.

Podľa názoru krajského súdu, vzhľadom na vykonané dôkazy bolo v posudzovanej veci nepochybne preukázané, že skutok, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu tak, ako bol okresným súdom ustálený, sa stal a že ho spáchal práve obžalovaný.

Samotný obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, t. j. že je vinný zo spáchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. poriadku a po návrhu prokurátora prijaté súdom s tým, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa obžalovaný priznal, sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie prokurátorom a obžalovaným len čo do výroku o treste a obžalovaným aj do výroku o náhrade škody, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len tieto napadnuté výroky.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona, trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody alebo odstránenia škodlivého následku trestného činu, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, a to buď ako samostatný trest alebo popri inom treste, pričom zväží najmä uloženie peňažného trestu. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery za trestné činy podľa § 213, § 233, § 237, § 254, § 261, § 262, § 266, § 276 ods. 4, § 277 ods. 4, § 277a ods. 3, § 326, § 330 a 334, ktorých spáchaním dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie, súd prihliada aj na to, aby trest zabezpečil ochranu finančných záujmov Európskej únie. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne aj na práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom, ako aj osôb, ktoré boli dotknuté škodlivým následkom trestného činu.

Konanie obžalovaného bolo po právnej stránke posúdené okresným súdom ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona. Obžalovaný tým, že proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci, naplnil ako po objektívnej, tak aj subjektívnej stránke, obligatórne náležitosti súdeného zločinu.

Prokurátor v odvolaní označil uložený trest za neprimerane mierny, obžalovaný naopak, za neprimerane prísny, pričom žiadal o jeho zmiernenie s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 5 Tr. zákona.

Pri určovaní druhu a výmery trestu prihliadal okresný súd na základné kritéria pri ukladaní trestu upravené v ustanovení § 34 ods. 4 Tr. zákona, a teda najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, úmyselné zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jej pomery, ako aj možnosti jej nápravy.

K rozsahu a spôsobu okresným súdom vykonaného dokazovania, v súvislosti so zisťovaním trestnej minulosti obžalovaného, ako súčasťou zistenia skutočností dôležitých pre trestné konanie, ktoré sa týkajú obžalovaného, ako jednej zo skutočností rozhodujúcich pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu, krajský súd nemal žiadne námietky. Zo zápisnice z hlavného pojednávania vyplýva, že okresný súd dokazovanie ohľadom výroku o treste vykonal procesne správne a v podstate aj v rozsahu dostatočnom pre stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol doteraz päťkrát súdne trestaný, trikrát za trestné činy krádeže, raz za trestný čin porušovania domovej slobody a piate, posledné odsúdenie, má za trestný čin zločinu lúpeže, za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v 7 rokoch a 6 mesiacoch. Naposledy vykonal trest dňa 13.04.2025, pričom pri poslednom treste bol najskôr zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, odkiaľ postupne prešiel do ústavu so stredným stupňom stráženia až do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. O protispoločenskom správaní obžalovaného svedčí lustrácia priestupkov, z ktorej je zrejmé, že bol trikrát priestupkovo postihnutý, z toho jedenkrát za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

Pri určení druhu a výmery trestu, okresný súd vychádzal z trestnej sadzby podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, t. j. trest odňatia slobody 3 roky až 8 rokov. Pri zistení poľahčujúcej okolnosti, a to priznanie a oľutovanie trestného činu a priťažujúcej okolnosti, že už bol za trestný čin odsúdený, ako aj zistení, že sa jedná o opätovne spáchaný zločin, keďže obžalovaný bol naposledy už za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona odsúdený rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/19/2018, zvýšil dolnú hranicu trestu o jednu tretinu z rozdielu hornej a dolnej hranice, teda na 4 roky a 8 mesiacov a uložil mu trest na spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Takto uložený trest okresný súd považoval za primeraný s odôvodnením, že u obžalovaného je badať gradáciu v závažnosti ním páchanej trestnej činnosti, keď postupne z krádeží prešiel cez páchanie trestného činu porušovania domovej slobody až k lúpežiam, pričom ani dlhý trest odňatia slobody, ktorý

v nedávnej minulosti vykonal, nebol spôsobilý ho napraviť. Z uvedeného dôvodu tak, podľa názoru okresného súdu, nebol dôvod na zníženie trestu pod zákonom stanovenú hranicu.

K odvolacej námietke prokurátora, že pri výmere trestu je potrebné poukázať aj na predchádzajúci život obžalovaného, teda zohľadniť jeho predchádzajúce odsúdenia, ktoré na neho nemali výchovný účinok, na jeho spôsob života, ako aj sofistikovanosť pri páchaní stíhaného zločinu, krajský súd uvádza, že okresný súd zohľadnil aj tieto skutočnosti, keď pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd postupoval v súlade s § 34 Tr. zákona, kedy prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, a teda zohľadnil všetky tieto okolnosti vo svojom súhrne a zároveň postupoval podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona, kedy práve z dôvodu opätovného spáchania zločinu lúpeže, zvyšoval dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu.

Krajský súd sa nestotožnil s návrhom prokurátora na uloženie prísnejšieho nepodmienečného trestu odňatia slobody, a to predovšetkým s poukazom na to, že obžalovaný od začiatku trestného stíhania priznával spáchanie trestného činu, toto konanie oľutoval, od začiatku spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku vyhlásil vinu, čím neodvolateľne prijal následky takéhoto vyhlásenia bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške trestu. V tejto súvislosti krajský súd žiadnym spôsobom nebagatelizuje trestnú činnosť obžalovaného, avšak je potrebné prihliadnúť na priznanie obžalovaného, čo bolo významnou pomocou pre prokurátora, ako nositeľa dôkazného bremena a v neposlednom rade prijaté vyhlásenie o uznání viny, čo predstavuje nespochybniteľný záver o vine a právnom posúdení skutku do budúcnosti, kedy súčasne takáto procesná situácia má pozitívny dopad tiež na hospodárnosť celého trestného konania.

Okresný súd zaradil obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody s poukazom na ustanovenie § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona do stredného stupňa stráženia. Zaradenie obžalovaného je správne, jednoznačne vyplývajúce z citovaného ustanovenia a názor, ktorý vyslovil obžalovaný, nemá oporu v zákone, nakoľko žiaden z dôvodov, pre ktorý Trestný zákon umožňuje zaradiť obžalovaného do iného stupňa stráženia v zmysle § 48 ods. 4 Tr. zákona, nebol preukázaný počas celého hlavného pojednávania.

Okresný súd posúdil všetky okolnosti prípadu a uložil trest, s ktorým sa krajský súd stotožňuje v celom rozsahu. Okresný súd teda postupoval zákonne a v odôvodnení rozsudku vysvetlil, prečo nepristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu podľa § 39 ods. 5 Tr. zákona a prečo bolo potrebné u obžalovaného s poukazom na § 38 ods. 3 Tr. zákona zvyšovať dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby o 1/3, a teda z 3 rokov na minimálne 4 roky a 8 mesiacov.

Ani krajský súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by viedli k záveru o potrebe ďalšieho zvýšenia (okrem zvýšenia dolnej hranice trestu odňatia slobody o jednu tretinu na 4 roky a 8 mesiacov podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona) uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody u obžalovaného s poukazom na závažnosť trestného činu, ako aj na osobu páchatel'a, preto odvoláciu námietku prokurátora o neprimeranej miernosti trestu uloženého obžalovanému okresným súdom vyhodnotil ako nedôvodnú.

Obžalovaný primárne namietal, že okresný súd pri ukladaní trestu nezohľadnil jeho priznanie a oľutovanie trestného činu, kedy mal postupovať podľa § 39 ods. 5 Tr. zákona a ukladať mu trest odňatia slobody pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu.

K vyššie uvedenej námietke obžalovaného, krajský súd uvádza, že vyhlásenie viny a oľutovanie skutku obžalovaným je potrebné vyhodnotiť v jeho prospech, pričom v ustanovení § 39 ods. 5 Tr. zákona je vyhlásenie obžalovaného o vine na hlavnom pojednávaní priamo zakotvené aj ako fakultatívna možnosť pre mimoriadne zníženie trestu. Pokiaľ sa obžalovaný domáha mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 ods. 5 Tr. zákona, je potrebné zdôrazniť, že uvedené ustanovenie dáva súdu ukladajúcemu trest iba možnosť, nie však povinnosť tento inštitút aplikovať, nejde teda o obligatórne zníženie trestu. Pri vyhodnení všetkých okolností, rozhodných pre ukládanie trestu obžalovanému, však krajský súd v názorovej zhode s okresným súdom dospel k záveru, že aplikácia ustanovenia § 39 ods. 5 Tr. zákona nie je odôvodnená, a to práve s ohľadom na predchádzajúce postihnutia a odsúdenia obžalovaného,

či už za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, ako aj za majetkovú a násilnú trestnú činnosť, čím je u neho zjavná gradácia, pokiaľ ide o závažnosť ním páchaných trestných činov, pričom je tiež potrebné zdôrazniť, že jeho konanie bolo motivované snahou zmocniť sa cudzej veci, konkrétne peňazí za použitia násillia. Obžalovaný je prítom osobou, ktorá bola opakovane súdne trestaná a nejedná sa u neho o ojedinelé vybočenie z medzí zákona. Stíhaného zločinu, opäť lúpeže, sa obžalovaný dopustil krátko po výkone dlhoročného trestu odňatia slobody, čo vedie k záveru, že aj napriek predchádzajúcemu odsúdeniu za závažný trestný čin, nezmenil svoje správanie a opätovne sa dopustil úmyselnej trestnej činnosti. Vyššie uvedené svedčí o jeho trvalej náchylnosti porušovať právny poriadok. Práve s poukazom na tieto skutočnosti, podľa názoru krajského súdu, by zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby bolo v rozpore s účelom trestu.

K obhajobnej argumentácii obžalovaného, že tak konal preto, lebo mal nesmierny hlad, krajský súd zdôrazňuje, že uvedená sociálna situácia nijako neospravedlňuje konanie obžalovaného. Aj v prípade, ak by skutočne motívom jeho konania mala byť naliehavá potreba sa najesť, bolo na ňom, aby zvolil iný vhodný spôsob zabezpečenia si obživy, ako použiť voči inému násillie v úmysle zmocniť sa jeho peňazí, tobôž za situácie, keď takto konal len pár mesiacov po odpykaní trestu zo obdobný trestný čin.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, ani krajský súd nevzhladol také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali u obžalovaného pri ukladaní trestu postupovať podľa § 39 ods. 5 Tr. zákona a mimoriadne znížiť trest odňatia slobody o jednu tretinu po dolnú hranicu ustanovenej trestnej sadzby.

Krajský súd je toho názoru, že takto uložený trest v plnej miere zodpovedá zásadám pre ukládanie trestov, vzhľadom na vyššie uvedené konkrétne okolnosti, a to aj z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie, a to aj so zohľadnením závažnosti konania obžalovaného a dotknutý záujem chránený Trestným zákonom.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku, ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému uhradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Ak tomu nebráni zákonná prekážka, súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť škodu, ak je jej výška súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, pokiaľ škoda nebola dosiaľ uhradená.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. poriadku, na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom odkáže súd poškodeného tiež so zvyškom jeho nároku, ak mu nárok z akéhokoľvek dôvodu prizná len sčasti.

Ustanovenie § 287 Tr. poriadku upravuje adhézne konanie, ktoré je súčasťou trestného konania. Adhézne konanie umožňuje poškodenému dosiahnuť čo najskoršie priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom. Ak je škoda spôsobená trestným činom v skutkovej vete rozsudku ustálená a nebola do vyhlásenia rozsudku uhradená celá alebo jej časť, je povinnosťou súdu pri uznaní viny obžalovaného vždy rozhodnúť v adhéznom konaní o náhrade škody, pokiaľ tomu nebráni zákonná prekážka.

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, tento okresný súd odôvodnil tým, že poškodený si uplatnil nárok na náhradu škody v sume 250,- eur pozostávajúci z ceny peňaženky, nákladov na vybavenie nových dokladov a z ulúpenej hotovosti 200,- eur. Okresný súd obžalovaného zaviazal na náhradu škody 200,- eur za ulúpenú hotovosť, nakoľko tá je preukázaná zo skutkovej vety, do ktorej obžalovaný vyhlásil vinu a so zvyškom nároku poškodeného odkázal na civilný proces, nakoľko ním uplatnená zvyšná časť škody nebola objektivizovaná a konanie by predĺžila.

Pokiaľ ide o samotný výrok o náhrade škody, má krajský súd za potrebné uviesť, že význam adhézneho konania spočíva v tom, že umožňuje poškodenému, aby bol súčasne s trestným stíhaním obžalovaného objasnený jeho nárok na náhradu škody, ktorým sa rozumie v zmysle vymedzenia § 46 ods. 1 Tr. poriadku ublíženie na zdraví, majetková škoda, morálna škoda alebo iná škoda, teda ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo iná jeho ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach, pokiaľ mu bola spôsobená stíhaným skutkom škoda a aby poškodený dosiahol, že mu bude zároveň s rozhodnutím o podanej

obžalobe prisúdená náhrada škody. Tento postup má pre poškodeného význam predovšetkým z hľadiska rýchlosti rozhodnutia o náhrade spôsobenej škody, pričom nevyžaduje od poškodeného zvýšené výdaje, nezaťažuje ho dôkazným bremenom a zároveň s rozhodnutím o povinnosti obžalovaného nahradiť škodu dopĺňa preventívno-výchovné pôsobenie uloženého trestu.

O nároku na náhradu škody rozhoduje súd na hlavnom pojednávaní, len ak sú súčasne splnené podmienky, a to, že nárok na náhradu škody bol v trestnom konaní včas a riadne uplatnený, že súd po otvorení hlavného pojednávania nerozhodol o tom, že nepripúšťa určitú osobu ako poškodeného v trestnom konaní, prípadne že poškodený sa nevzdal svojich procesných práv, ktoré mu trestný poriadok ako poškodenému priznáva. Súd prizná celkom alebo čiastočne nárok na náhradu škody, ak je nárok aj jeho výška odôvodnené výsledkami hlavného pojednávania, inak súd odkáže poškodeného s uplatneným nárokom alebo s jeho časťou na civilný proces. Urobí tak, ak nie je podklad pre vyslovenie povinnosti obžalovaného k náhrade škody, alebo by rozhodnutie o takej povinnosti vyžadovalo ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a podstatne by ho predĺžilo.

Ak súd rozhodol odsudzujúcim rozsudkom, súčasne, ak škoda bola spôsobená v príčinnej súvislosti so skutkom vykazujúcim znaky trestného činu, z ktorého spáchania bol obžalovaný uznaný za vinného, o náhrade škody možno vzhľadom na jeho povahu rozhodovať v adhéznom konaní a uplatnený nárok poškodeného má podklad v príslušných hmotnoprávných predpisoch upravujúcich náhradu škody, pričom v trestnom konaní bola dostatočne preukázaná výška tohto nároku, aj zodpovednosti obžalovaného za škodu, pričom tu nie je iná zákonná prekážka, ktorá bráni rozhodnutiu o uplatnenom nároku na náhradu škody, obžalovanému možno uložiť povinnosť túto škodu nahradiť. Súd je povinný rozhodnúť o uplatnenom nároku spolu s výrokom o vine a nesmie zbytočne poškodeného s uplatneným nárokom odkazovať na civilný proces. V prípade spôsobenia škody na zdraví sa v adhéznom konaní odškodňujú nároky vyplývajúce z bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, prípadne preukázaná strata na zárobku.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti zistil, že odvolanie obžalovaného, v ktorom namietal priznanie náhrady škody poškodenému, je nedôvodné.

Poškodený si riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 250,- eur pozostávajúcej z odcudzenej hotovosti 200,- eur a škody spôsobenej nákladmi na vybavenie dokladov a hodnoty odcudzenej peňaženky v sume 50,- eur.

Vychádzajúc z vyhlásenia obžalovaného o vine, je zrejmé, že neboli pochybnosti o tom, že trestným činom obžalovaného bola spôsobená škoda poškodenému vo výške 200,- eur, teda bola daná príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaného a následkom v podobe vyššie uvedenej škody. Preto v tomto prípade správne prvostupňový súd obžalovaného zaviazal k náhrade škody poškodenému v sume 200,- eur, o ktorej výške ani krajský súd nemal žiadne pochybnosti a táto bola priznaná správne a zákonne. Správne postupoval okresný súd, ak so zvyškom uplatneného nároku vo výške 50,- eur poškodeného odkázal na civilný proces, keďže dokazovanie, ohľadne zvyšnej sumy uplatnenej škody, by presiahla rámec adhézneho konania.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd považoval odvolanie prokurátora a odvolanie obžalovaného za nedôvodné a rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.